

WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH

Podstawa prawna: *Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001, Nr 55, poz. 577 z późn. zm.)*

A. ADRESAT WNIOSKU

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, ul. Targowa 18, 25-520 Kielce

B. DANE WNIOSKODAWCY

B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE

Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)

☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego	☐ 2. związek międzygminny	☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów	☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjne
(w tym samorządowe osoby prawne)	☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst
(w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)

Nazwa pełna:

Województwo Świętokrzyskie

B.2. ADRES SIEDZIBY

Powiat kielecki	Gmina Kielce	Miejscowość Kielce
Ulica Aleja IX Wieków Kielc	Nr domu 3	Nr lokalu
Kod pocztowy 25 - 516	Poczta Kielce	

B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA

Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów):

- art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27.08.2009r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013.885 j.t.) - w związku z art. 9 pkt 10 tej ustawy - czy odpowiedzialność kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej jako jednostki sektora finansów publicznych za całość gospodarki finansowej rozciąga się również na nadanie mu uprawnień do samodzielnego umarzania należności cywilnoprawnych w kontekście treści art. 54 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej?
- Art. 55 – 59 ustawy z dnia 27.08.2009r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013.885 j.t.) – czy sp zoz powinien stosować się do zasad umarzania należności określonych w ww. przepisach, czy też może się do nich stosować po opracowaniu wewnętrznych procedur z wykorzystaniem wskazanych przepisów z ustawy o finansach publicznych?
- Art. 55 – 59 ustawy z dnia 27.08.2009r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013.885 j.t.) – czy fakt, że przepisy te nie mają wprost zastosowania do samorządowych osób prawnych oznacza, iż sp zoz nie może w ogóle dokonywać umorzeń należności?

C. PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH I PYTANIA (PYTAŃ)

Opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych):

Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej świadczą odpłatne usługi dla innych sp zoz - ów z terenu województwa na podstawie zawieranych umów. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej kupujące usługi często zalegają z płatnościami i występują do usługodawcy z wnioskami o umorzenie co najmniej odsetek od kwoty głównej narosłych na skutek zwłoki w płatnościach.

Zdarza się, że kierownicy sp zoz – ów podejmują decyzje o umorzeniu odsetek traktując je inaczej niż należność główną, a także mając na uwadze trudną sytuację w służbie zdrowia oraz nie chcąc stracić potencjalnych klientów na konkurencyjnym rynku usług. Praktyką jest również zawieranie porozumień, zgodnie z którymi spłata zaległych należności jest rozkładana na raty z zastrzeżeniem, że odsetki za zwłokę nie zostaną ściągnięte, jeżeli postanowienia porozumienia będą realizowane i respektowane przez dłużnika.

W związku z bardzo trudną sytuacją w służbie zdrowia zdarzenia tego typu będą występować w przyszłości.

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

1. Czy Dyrektor sp zoz ponosząc odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej jest uprawniony do samodzielnego umarzania należności cywilnoprawnych?
2. Czy sp zoz winien przestrzegać zasad zawartych w Rozdziale 5 ustawy o finansach publicznych?
3. Czy dokonywanie umorzeń przez sp zoz jest dopuszczalne w związku z tym, że w rozdziale 5 ustawy o finansach publicznych brak jest przesłanek do umarzania przez samorządowe osoby prawne?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

Kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej jest uprawniony do samodzielnego dokonywania czynności związanych z gospodarowaniem należnościami przysługującymi od innych podmiotów.

Jednakże w związku z tym, że ustawa o działalności leczniczej, jako ustawa szczególna dla działalności sp zoz, nie zawiera zapisów wskazujących na możliwość umorzenia należności cywilnoprawnych, a w ustawie o finansach publicznych nie przewidziano instytucji umarzania dla samorządowych osób prawnych – kierownik sp zoz nie może dokonywać umorzeń.

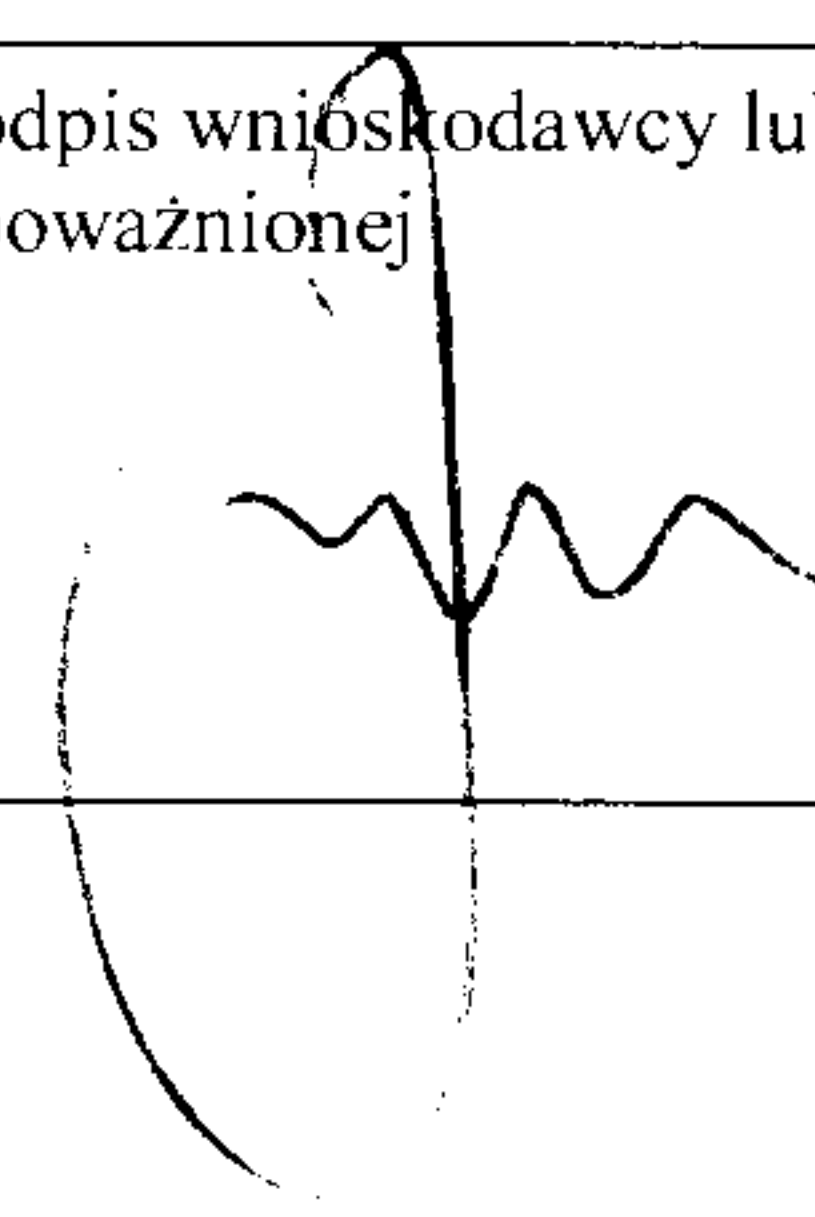
Data wypełnienia wniosku:

24 września 2014r.

Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej:

Pan Adam Jarubas
Marszałek Województwa
Świętokrzyskiego

Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej

Kielce, dnia 29.05. 2014r.

RP 084.23/ 2014r

Opinia prawna

dot. kontroli w Świętokrzyskim Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego.

W odpowiedzi na pismo Biura Kontroli UM z dnia 13.05. 2014r. znak : BKO. I. 170.2.2014 wyjaśniam :

Ad.1.

Na podstawie art. 9 pkt.10 ustawy z dnia 27.08.2009r. o finansach publicznych (Dz.U.2013.885 j.t.) samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej jest jednostką sektora finansów publicznych. Jednocześnie, w związku z treścią art. 40 ust.2 ustawy z dnia 5.06.1998r. o samorządzie województwa (Dz.U.2013.596) samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej – jako utworzony wyłącznie przez województwo - jest samorządową osobą prawną. W stosunku do samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej mają zatem zastosowanie przepisy ustawy o finansach publicznych dotyczące samorządowych osób prawnych.

Stosownie do treści art. 30 ust.2 ustawy o finansach publicznych samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej prowadzi gospodarkę finansową na podstawie planu finansowego. Z mocy art. 30 ust.3 ustawy plany finansowe samorządowych osób prawnych są sporządzane zgodnie z ustawami o ich utworzeniu z uwzględnieniem przepisów ustawy o finansach publicznych. Przepis ten ma takie znaczenie , iż nakazuje stosować do samodzielných publicznych zakładów opieki zdrowotnej w pierwszej kolejności przepisy wynikające z ustawy szczególnej, tj. ustawy z dnia 15.04.2011r. o działalności leczniczej (Dz.U. 2013.217 j.t.) . Natomiast w sprawach nie uregulowanych w tej ustawie zastosowanie znajdują przepisy ustawy o finansach publicznych.

Ustawa o działalności leczniczej w zakresie gospodarki finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej zawiera uregulowania w art. 51 – 59. Z treści art. 51 ustawy o działalności leczniczej wynika , iż samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej niebędący przedsiębiorcą prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie . Zgodnie z art. 53 ustawy o działalności leczniczej plan finansowy samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej ustala kierownik. W świetle wyżej wskazanych przepisów ustalenie planu finansowego należy uznać za samoistną kompetencję kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej .

Uprawnienie rady społecznej do opiniowania planu finansowego na podstawie art. 48 ust.2 lit.a ustawy o działalności leczniczej jest konkretyzacją funkcji doradczej tego organu, o której mowa w art. 48 ust.1 pkt.2 ustawy . Jeśli, kierownik podmiotu o taką opinię się nie zwraca to oznacza , iż nie oczekuje doradztwa w tym przedmiocie . Rada społeczna nie ma uprawnienia do żądania przedkładania projektu planu do zaopiniowania.

W świetle przepisów prawa powszechnie obowiązującego kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej nie ma obowiązku zasięgania opinii rady społecznej przy ustalaniu planu finansowego. Nie można jednak wykluczyć, iż uregulowania wewnętrzne zakładu zawarte w statucie lub w regulaminie organizacyjnym taki obowiązek będą przewidywały. W takim przypadku oceny czy, zachowano właściwy tryb dla ustalenia planu finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej należy dokonywać w odniesieniu do tych aktów. Zgodnie bowiem z art. 121 ust.2 ustawy o działalności leczniczej województwo jako podmiot tworzący zakład wykonuje nadzór nad zgodnością działań podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą nie tylko w odniesieniu do przepisów prawa ale także w odniesieniu do statutu i regulaminu organizacyjnego.

Ad.2.

Jak wyjaśniłam w pkt.1 opinii, gospodarka finansowa samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej opiera się na zasadach zawartych w ustawie o działalności leczniczej z uwzględnieniem przepisów ustawy o finansach publicznych. Z mocy art. 54 ust.1 ustawy o działalności leczniczej samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej gospodaruje samodzielnie majątkiem własnym i majątkiem otrzymanym od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego. Majątek w rozumieniu tego przepisu to, ogół praw majątkowych należących do samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Majątkiem są także należności przysługujące samodzielnemu publicznemu zakładowi opieki zdrowotnej od innych podmiotów. Z mocy art. 53 ust.1 ustawy o finansach publicznych kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej. Kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej jest zatem uprawniony do samodzielnego dokonywania czynności związanych z gospodarowaniem należnościami przysługującymi od innych podmiotów.

Brak podstawy prawnej do opracowania przez kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej wewnętrznych zasad dochodzenia należności oraz sposobu ich umarzania. Tworzenie jakichkolwiek zasad jest bezprzedmiotowe bo nie ma innego niż sam kierownik adresata takich zasad. Osobą, która gospodaruje należnościami jest przecież kierownik zakładu.

Kierownik w samodzielnym gospodarowaniu majątkiem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej winien natomiast przestrzegać zasad dotyczących gospodarowania środkami publicznymi. Zasady te zawiera rozdział 5 ustawy o finansach publicznych. Zastosowanie znajdą te przepisy, które dotyczą wszystkich jednostek sektora finansów publicznych. Przepisy w rozdziale 5 ustawy o finansach publicznych nie przewidują instytucji umarzania należności przez samorządowe osoby prawne.

O tym, czy w konkretnej sytuacji faktycznej zostaną spełnione przesłanki z art. 5 ustawy z dnia 17.12.2004r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U.2013.168 j.t.) może rozstrzygać uprawniony organ.

Ad.3.

Potwierdzenie salda nie jest sposobem dochodzenia należności. Potwierdzenie salda jest jedynie czynnością zmierzającą do stwierdzenia istnienia należności. Nie jest czynnością windykacyjną. Uznanie salda to, tzw. uznanie niewłaściwe długu i oznacza, przyznanie przez dłużnika że dług

istnieje. W rezultacie orzecznictwo sądowe przyjmuje, iż uznanie salda powoduje przerwanie przedawnienia (art. 123 par.1 pkt.2 K.c.). Należy dodać, że dla pełnej skuteczności przerwania przedawnienia wymaga się potwierdzenia salda przez kierownika podmiotu przeciw któremu roszczenie przysługuje. Nie wystarczające może być w tym zakresie oświadczenie osób nieuprawnionych do składania oświadczeń woli w imieniu dłużnika, np. głównego księgowego.

Ograniczenie się jednostki do czynności potwierdzania sald nie musi oznaczać, iż dochodzi do niedochodzenia należności ze skutkiem naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Każdy przypadek wymaga indywidualnej analizy. Należności cywilnoprawnych dochodzić można w różnym czasie zależnym od okoliczności danej sprawy a punktem krytycznym jest dzień przedawnienia roszczenia.

Ad.4.1.

Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej jest zobowiązany składać sprawozdania zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4.03.2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U.2010.43.247). Załącznik nr 9 do rozporządzenia zawiera instrukcje ich sporządzania. Zgodnie z par.12 ust.4 załącznika nr 9 do rozporządzenia w sprawozdaniu Rn - N do obliczenia wartości nominalnej należności nie dolicza się odsetek, opłaty prolongacyjnej i innych należności ubocznych. Przepis ten w sposób jednoznaczny wskazuje jak oblicza się wartość nominalną należności na użytek sprawozdania. Nie mają tu żadnego znaczenia klauzule zawarte w umowach cywilnych jednostki sporządzającej sprawozdanie z podmiotami trzecimi dotyczące sposobu zaliczania wpłat dłużnika. Kwestia ta nie pozostaje w żadnym związku z zasadami ustalania państwowego długu publicznego a tylko takiemu celowi służy sprawozdawczość.

Ad.4.2.

Z przepisów par. 4 ust.1 pkt.1 i par.6 ust.1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4.03.2010r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. 2010.43.247) wynika wprost, iż sprawozdanie sporządza kierownik jednostki. Przepis ten jednoznacznie wskazuje na obowiązek przedłożenia sprawozdania sporządzonego przez kierownika jednostki. W świetle przepisów rozporządzenia oraz ustawy o finansach publicznych brak podstawy do udzielenia upoważnienia w tym zakresie innym pracownikom jednostki. Sprawozdania nie stanowią bowiem elementu gospodarki finansowej, która może być powierzona innym pracownikom jednostki na podstawie art. 53 ust.2 ustawy o finansach publicznych.

Taką samą wykładnię należy przyjąć w odniesieniu do obowiązku złożenia na sprawozdaniu podpisu przez głównego księgowego. Podpis ma pochodzić od osoby, której zgodnie z art. 54 ust.1 ustawy o finansach publicznych kierownik jednostki powierzył obowiązki głównego księgowego.

EWA KOZŁOWSKA
Radca Prawny
Urzędu Marszałkowskiego